

Klarar den offentliga ekonomin välfärdsutmaningarna?

Göran Hjelm

Kanslichef och chef för Finanspolitiska rådet

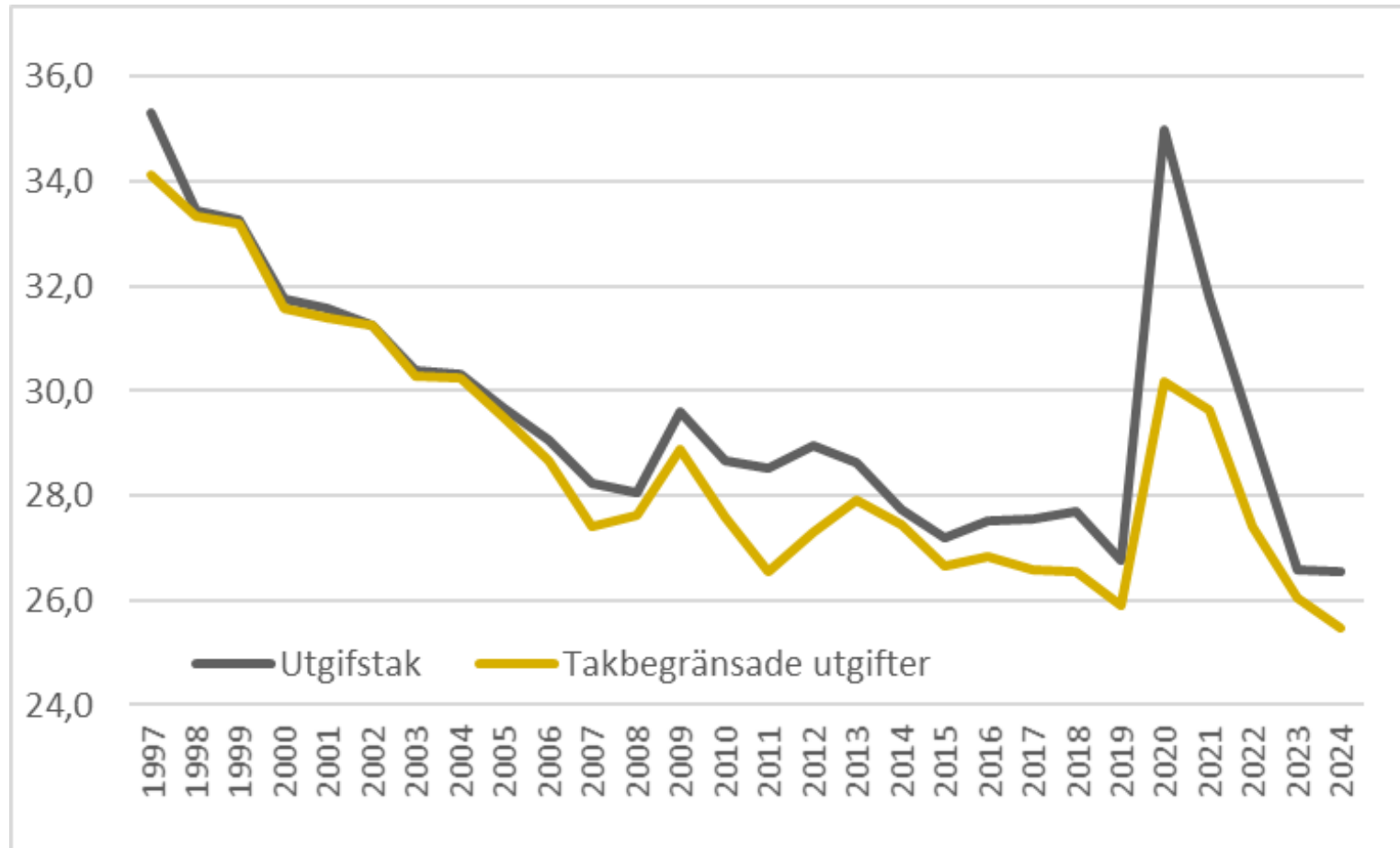
Två frågor

- Hur påverkades de offentliga finanserna på kort sikt av pandemin?
- Offentliga finanser och välfärdsåtgärderna på längre sikt
 - *Krävs högre skatter kommande decennier?*

Hur påverkades de offentliga finanserna på kort sikt av pandemin?

Stor men kortvarig ökning av utgifter

Procent av BNP Utgiftstak & takbegränsade utgifter

2020

350 mdkr

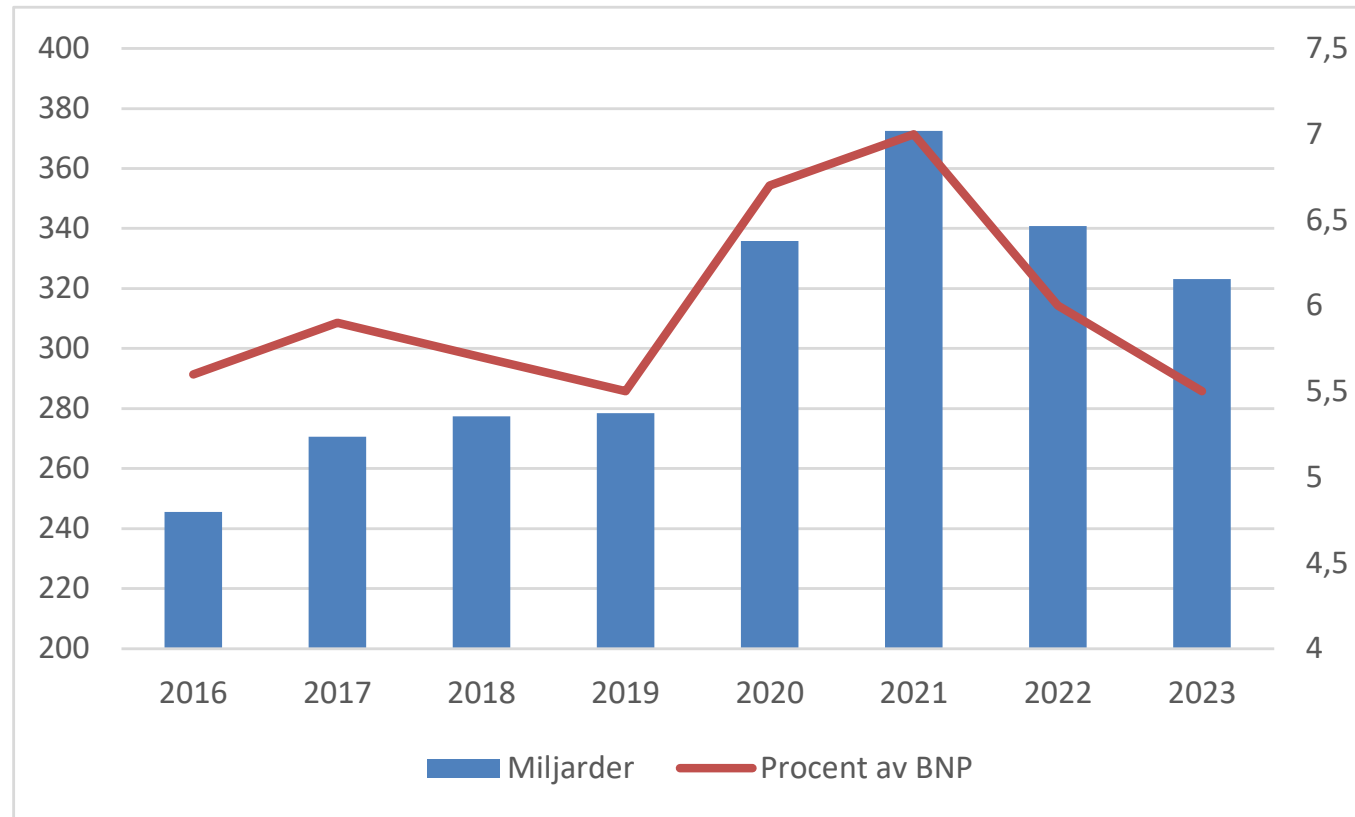
170 mdkr

Bl.a. stor ökning av statsbidragen

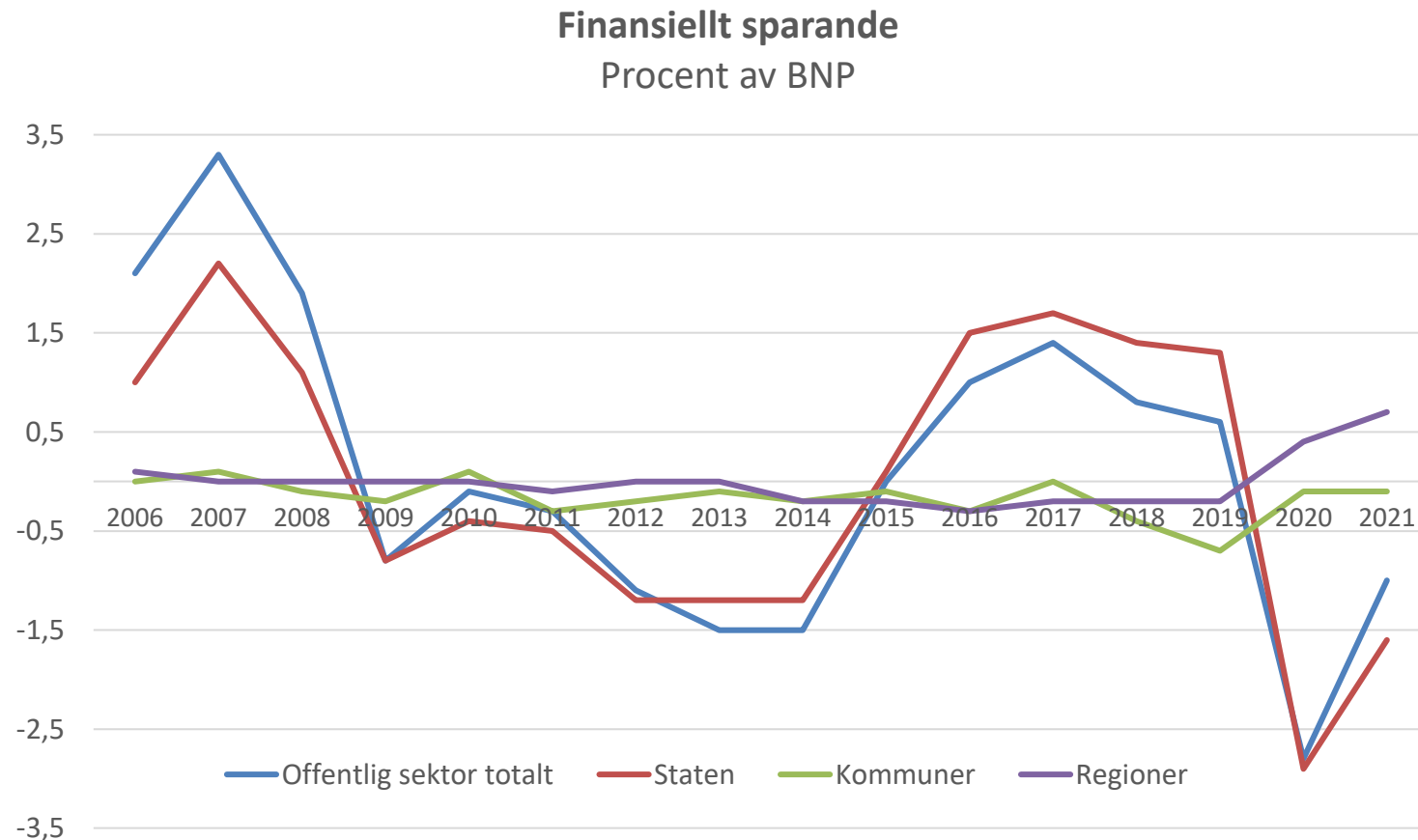
Statsbidrag till kommunsektorn

+60 mdkr 2020

+40 mdkr 2021

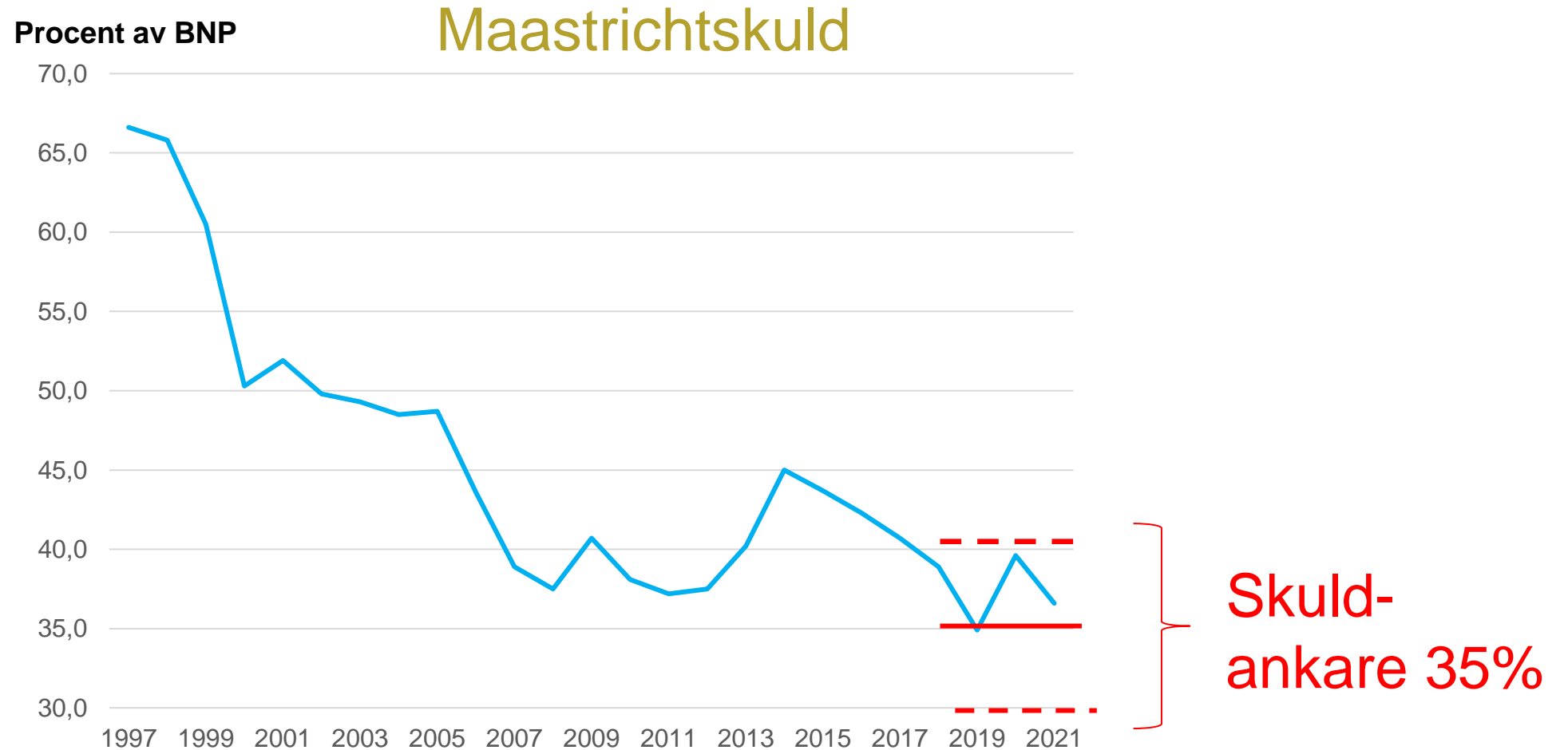

Stor försämring – snabb förbättring

-175 mdkr
2020

Begränsad uppgång i skuldsättning

Varför blev det inte större offentligfinansiella effekter?

- Staten agerade försäkringsbolag – minskade osäkerheten
- Industrin återhämtade sig redan hösten 2020
- Sektorerna kultur, hotell och restaurang liten del av ekonomin
- Det finansiella sparandet var positivt innan krisen – fallhöjd!
- Coronaåtgärderna avvecklar sig själva

Offentliga finanser och välfärdsåtagandet på längre sikt

Ålderspuckel och ökad livslängd påkallar längre arbetsliv

Diagram 7 Demografisk försörjningskvot

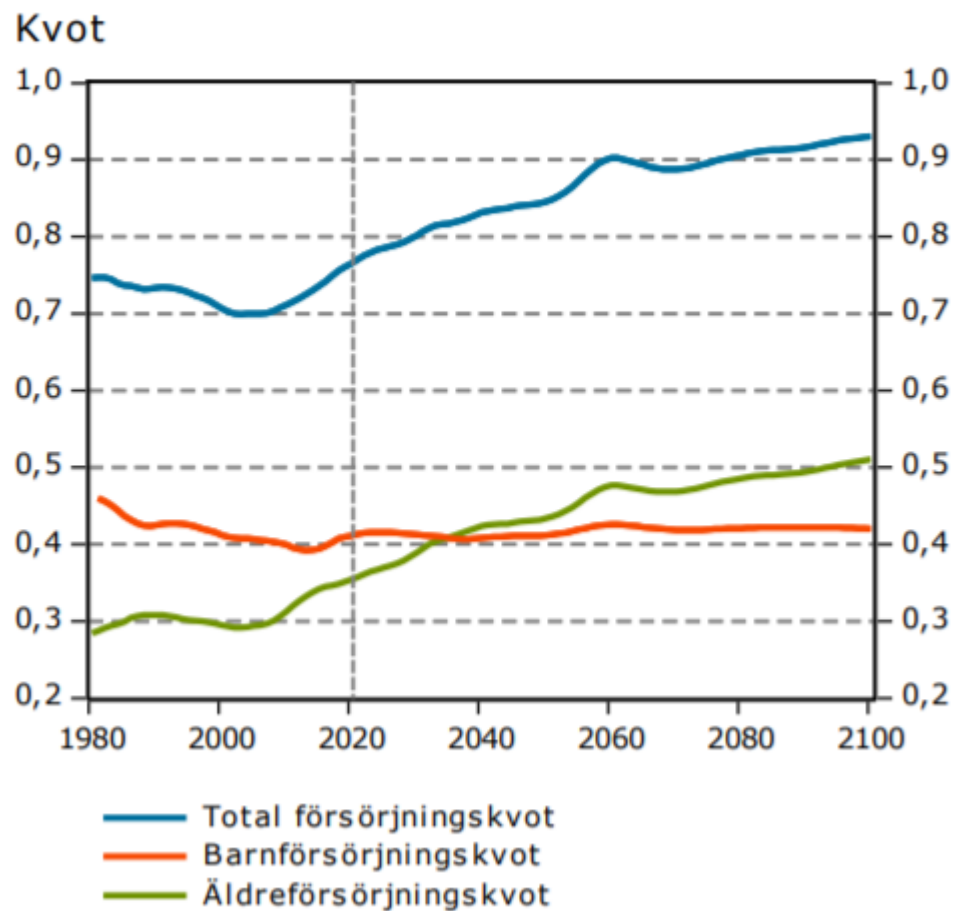
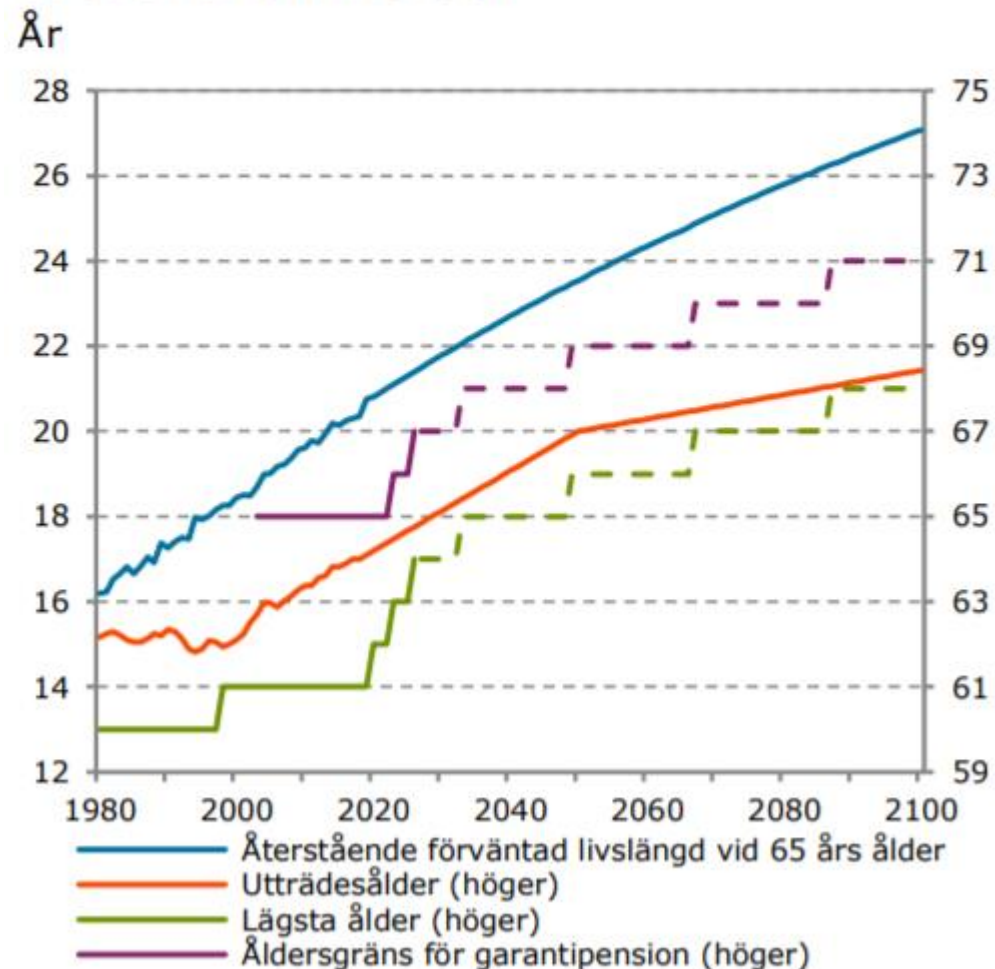

Diagram 10 Förväntad livslängd, genomsnittlig utträdesålder och pensionsåldrar enligt Pensionsöverenskommelsen

Behöver skatterna höjas för att bibehålla välfärdsåtagandet?

Bibehållet välfärdsåtagande:

- Samma personaltäthet i offentlig sektor
- Historisk kvalitetsförbättring
- Samma ersättningsgrad i transfereringssystemen

Beräkningsantaganden:

- Att pensionsåldern stiger med 2/3-delar av ökning i livslängden
- Att vi blir friskare vid varje given ålder när vi lever längre
- Oförändrade skattesatser

Hållbara offentliga finanser utan skattehöjningar

Diagram 22 Finansiellt och primärt sparande

Procent av BNP

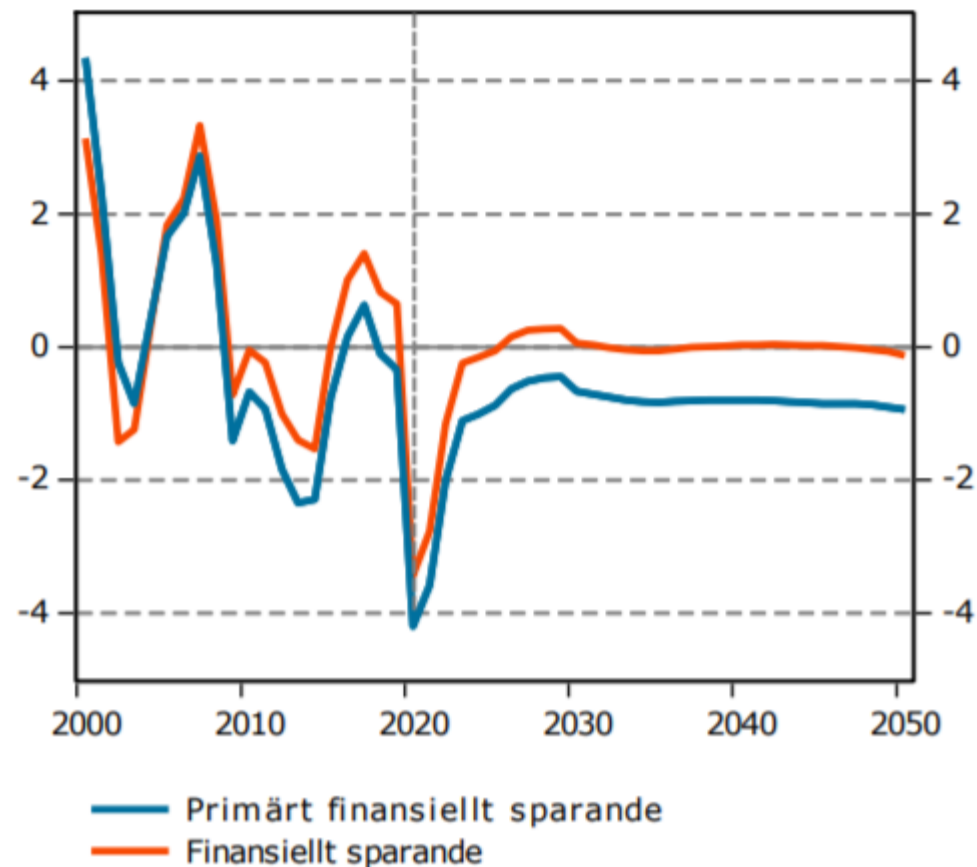
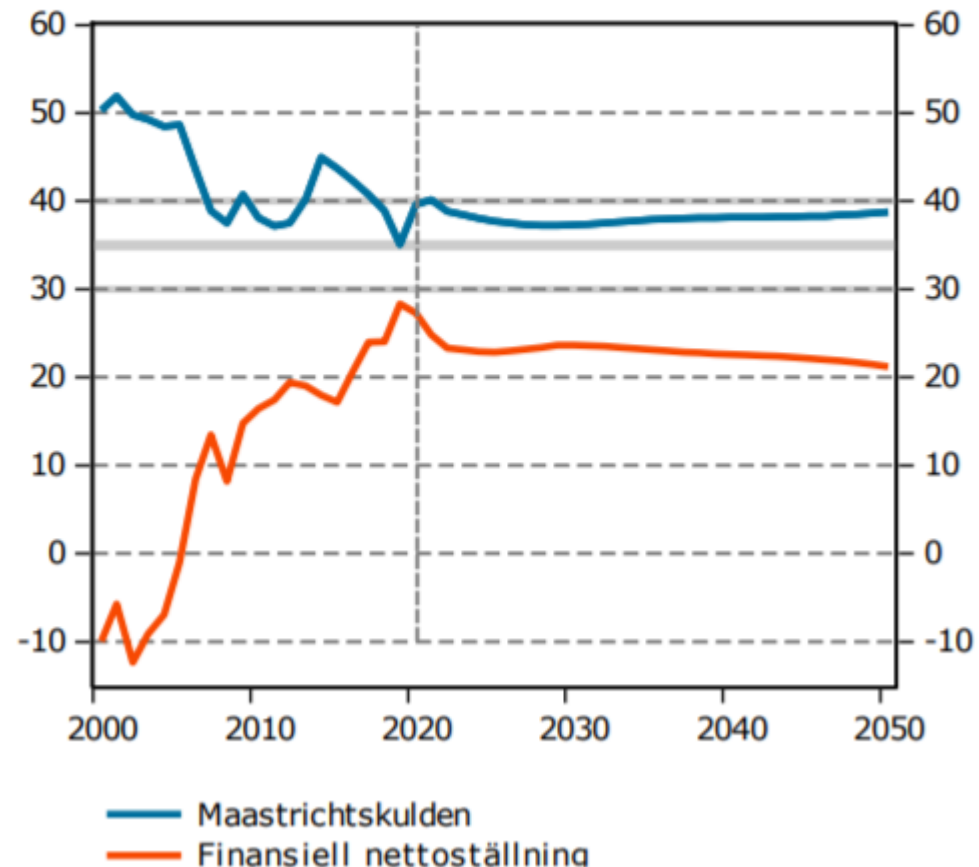

Diagram 28 Finansiell nettoställning och Maastrichtskuld

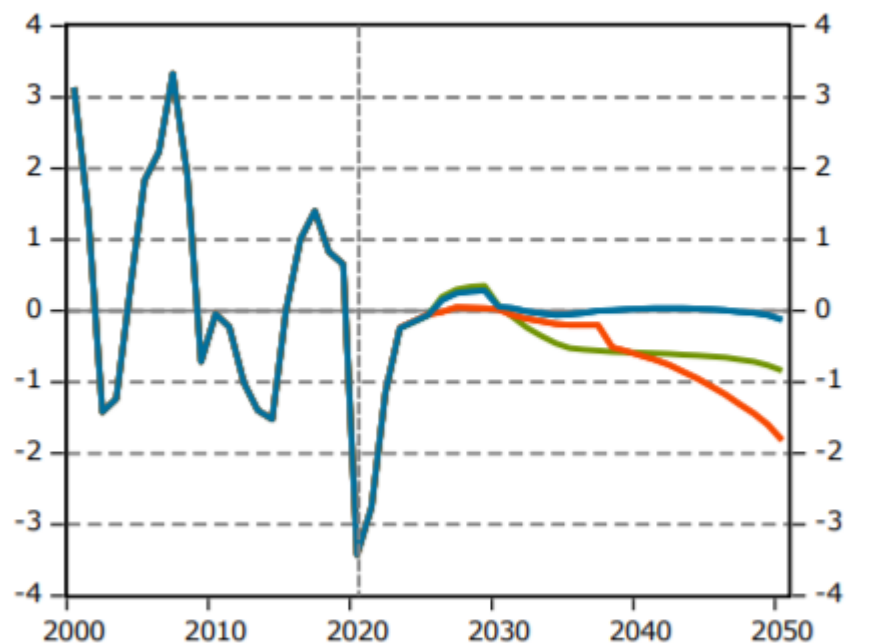
Procent av BNP

Beräkningarna känslig för antagandena

Diagram 1 Finansiellt sparande i offentlig sektor

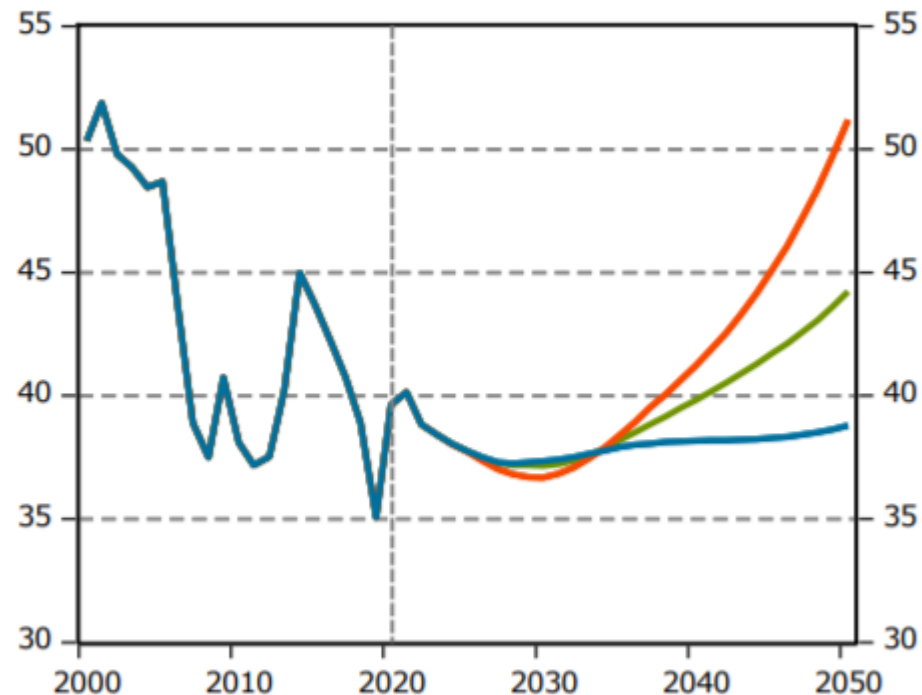
Procent av BNP

- Basscenario
- Högre kostnadstryck av åldrande befolkning
- Tidigare antaganden om avkastning och ränta

Diagram 3 Maastrichtskuld

Procent av BNP

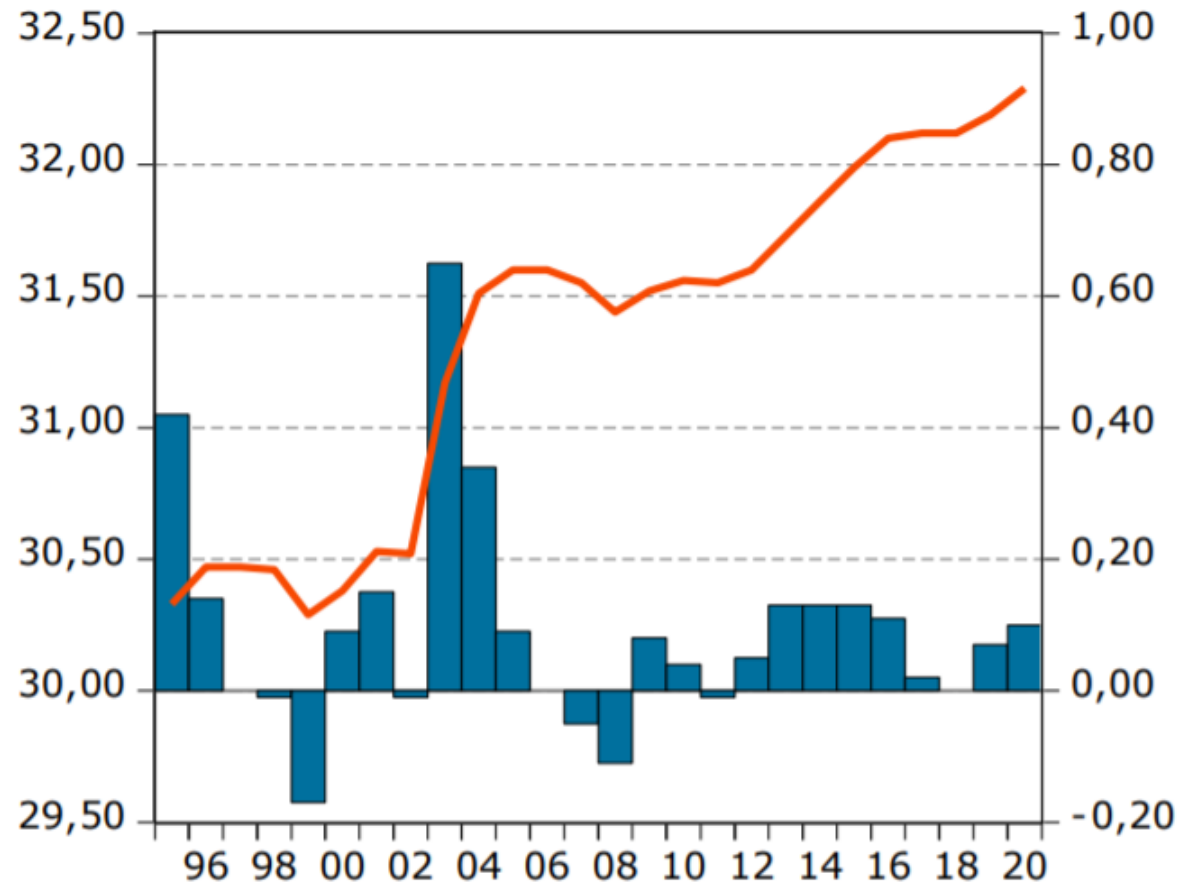

- Basscenario
- Högre kostnadstryck av åldrande befolkning
- Tidigare antaganden om avkastning och ränta

FINANSPOLITISKA RÅDET

SWEDISH FISCAL POLICY COUNCIL

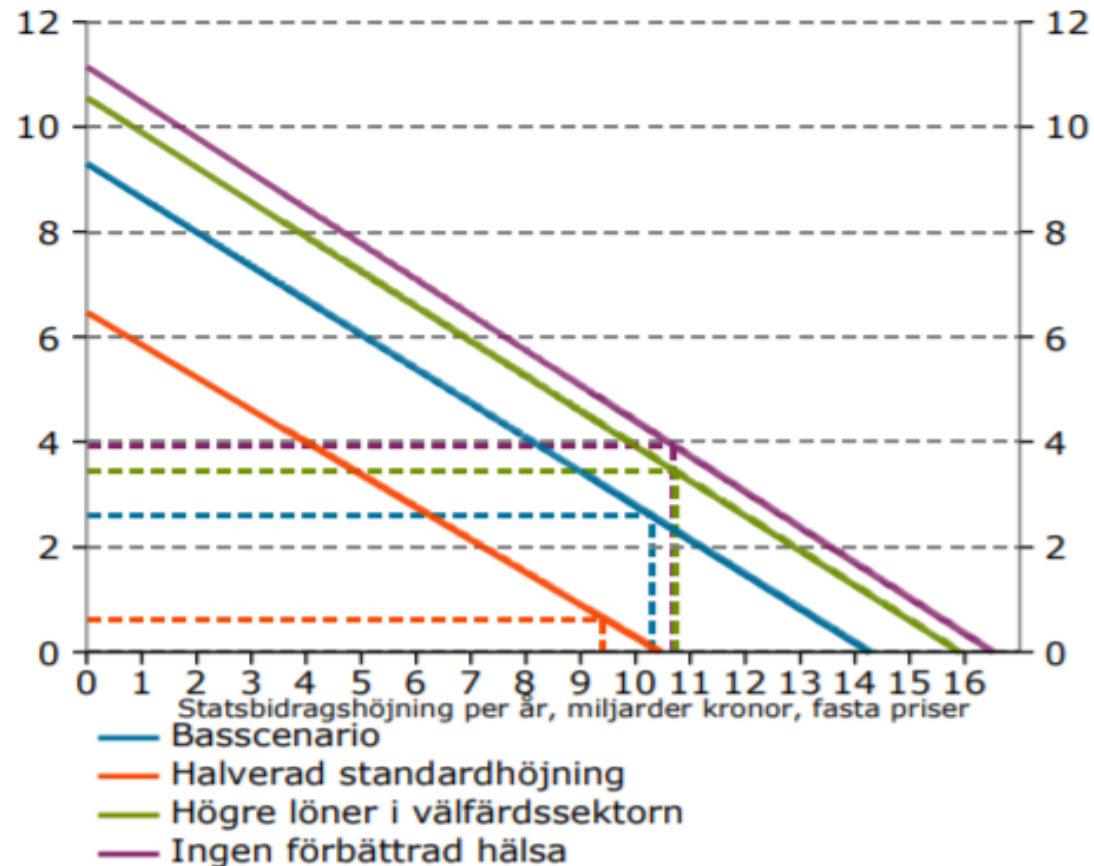
Inga höjda skatter men kommunalskattesatsen stiger ju trendmässigt...

Fördelning av finansiering mellan stat och kommunsektorn

Diagram 60 Skatte- och statsbidragshöjningar i kommunsektorn 2021–2050

Höjning av kommunalskattesats för hela perioden, kronor per hundralapp

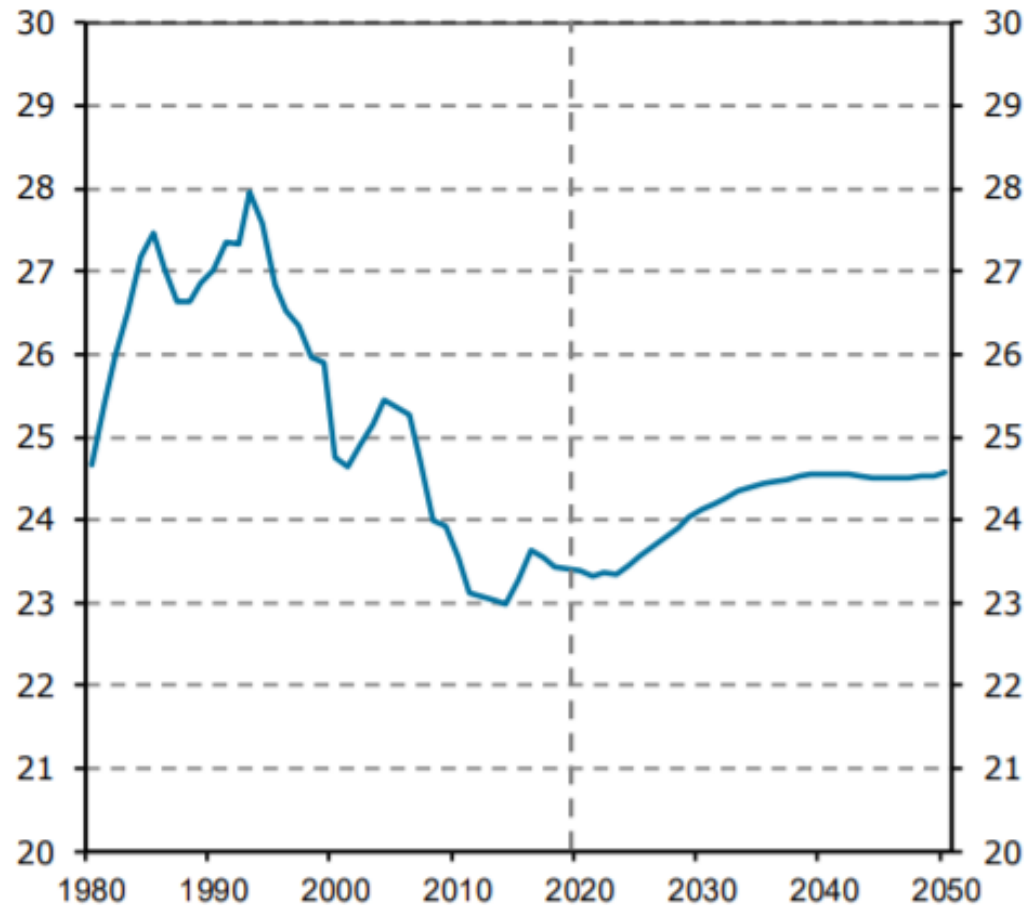

Obs:
siffror från 2020

Mer personal behövs dock i kommunsektorn

Diagram 63 Sysselsättning i kommunsektorn

Andel av total sysselsättning

+ 220 000 kommun-
anställda till 2050

34 procent av total
sysselsättnings-
ökning

(beräkningar 2020)

Tack!

Goran.Hjelm@fpr.se
www.fpr.se